

UPA 2024/28

10/4-2024

Anna Wangenheim

**Kalaallit Nunaani eqqartuussisarnermik inatsisip aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsisip allanngortinneqarneri pillugit inatsisissatut siunnersuutip (Allagaatinik takunnissinnaatitaaneq, pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsinermut atatillugu eqqartuunneqarnissamut imaluunniit pillagassanngortitsinissamut suliassanngortitsinermut atatillugu politiinit, unnerluussisussaatitaasunit imaluunniiteqqartuussivinnit inuup kiffaanngissusianut pinngitsaaliilluni akuliunnerit aallartinneqarnerat, ilisimannittut kinaassusaasa isertuunneqarnerat aamma digitaliusumik nalunaarutiginnineq aamma piuminarsakkamik digitaliusumik nalunaartiginnineq) Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut
(Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)
(Siullermeerneqarnera)**

Demokraatit iluarisimaarinnitorujussuupput, sammisat arlallit, danskit naalagaaffiannit akisussaaffigineqartut, pitsangorsarneqarnissaannik kissaateqartoqartoq. Sapaatip akunnera kingulleq oqaaseqartartutut ilanngussatsinni eqqartuussisarnermi inatsimmut tunngatillugu oqaatigaarput, tunngaviusumik isumaqarluta, Naalagaaffeqatigiinnerup iluani periarfissat pisinnaatitaaffiillu assigiittariaqartut. Taassumalu saniatigut suliniutinut arlalinnut, uani siunnersummi taakkartorneqartunut isumaqatiginnineq, tulluussaatitut naliginnaasutut isigalugit maanngaaniit allatut aalajanginnginnitsinni. Ingerlariaatsinik assigiinngitsunik marlunnik ingerlatsinerput ugut paasinnittaaserput malillugu Kalaallit Nunaanni innuttaasunik inatsisitigut innarlitsaalisaaanermik sunniutikitsitsivoq.

Siunnersuutilli uuma iluani suliniut erseqqissarusupparput, pingaarutilerujussuartut. Ilisimannittunik illersuineq pisinnaatitaaffik pitsaasorujussuovoq, inuaqatigiti ima ikitsigigatta, imaattoqariasaartarpoq, pinerluttoqarsimatillugu ilisimannittup paassisutissanik isertuussinera. Pinerluttoq aqqusinermi naapinnissaanik ernumassuteqarnikkut aamma/imaluunniit ajornerpaamik pisoqassappat orninneqarnissani inuunerminillu sioorasaarneqarnissani pissutigalugit.

Naalakkersuisut missingiummut oqaaseqaatimini nassuiarpaa, pinerlunniarnerit annertusillutillu amerliartortut. Allannguuteqarnikkut eqqartuussisarnermik inatsimmi isumaqarpugut, ingerlatsinermi suliassaasoq, kalaallit nunaanni politiinut eqqartuussisunullu pisariillisaasussaq. Politikki tusagaqarfigerusupparput, tassani qanoriliorlutik Naalakkersuisut inuuusuttut pinerlunniartarnerat annikillisinniarnera, aammalu qanoq kalaallit nunaanni pinerluttaaliuinermut siunnersuisoqatigiiit akuutinneqarsinnaanersut?

Siusinnerusukkut Inatsisartut ataatsimiineranni Istanbul-mut isumaqatigiisummut peqataanialrluta, aammalu persuttaasarnermut ersarissumik naatsorsoruminartumillu pinaveersaartitsinermik tapersorsoruminartumik siunnersuutiginikuuarput, taakkulu amigaataasorinarpot Naalakkersuisut

paasissutissiissutaannut inuusuttut pinerlunniartarnerat annertusisimasoq aammalu pinerlunniarnerit sakkortusiartortut. Kalaallit Nunaanni pinerluttaaliuinermut siunnersuisoqatigiit iliuusissamik 2021-2024¹ atuutussamik sanasimapput suleqatigiinnissamik isumaqatigiissusiornissaat siunertaralugu, piffinni suleqatigiinnissanik pilersitsisoqarnissaa aammalu angajoqqaat akisussaassusaasa immikkut ukkatarineqarnissaannik inuusuttut akornanni pinerlunniarnernut tunngatillugu. Suliniutilli taakkua nalilorsornissaannut piffissanngorsimanerpa? Nukiit eqqortumik atorpagut? Tassa apeqquterujussuaq. Taamaaliorisimaguttami, soog taama annertutigisumik pinerluttuliorernik suli takujuarpugut?

Apeqquterpassuupput, isumaput malillugu, maani inersuarmi immitsinnut sapiissuseqarluta apeqqutigisinnaasaraluagut. Maani nunatsinni inatsisit nutarterlugillu atuutilersittaannaqinagit, Danmarkimit aalajangersorneqarsimasut.

Taamatut oqaasertalerlugu, siunnersuut ataatsimiitaliami suliassanngorlugu ingerlateqqipparput, tassani kissaatigigatsigu kingunerisinnaasai eqqortut isummersorfigisinjaassallugit aammalu nutaanik suliniutinut isumaqataanitsigut kinguneqartinneqartussanik.

Naalakkersuisut namminersortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissaatut allappaat, internettimik siammerisut aningaasartuuteqassasut nittartakkanut ilaannut matutitsinissamut piviusunngorttsinermi. Taamaattumik pisariaqartumik mianersuussisoqarnissaa qulakkeerneqartariaqarpoq, namminersortunut aningaasartuutit amerlinerisigut ipisinneqannginniassammata, nunami kisermaassilluni ingerlatsiffioqisumik pisortallu allaffeqartumi, allingaluttuinnarnermigut namminersortunik ipisitsigaluttuinnartumi.

---

¹ <https://dkr.dk/Media/637569160642567496/PiSi%20-%20Strategi%202021-2024.pdf>